

הצעה לחלוקת פרשות התורה לשבעה קרואים לפי דעת הגר"א

מאת

א. קצנלנבוגן

"אין מסיימים בפרשיות הנרשמים בחומש כי אם במקום שהיא פתוחה או סתומה או במקום שנראה יותר הפסק עניין" — "מעשה רב", מנהגי הגר"א, סי' קלב. בכדי להבין את דבריו עלינו להקדים הקדמה קצרה:

מאחר שחובה להעלות בשבת שבעה קרואים לתורה¹ יש צורך לחלק את פרשות התורה בהתאם. חז"ל והפוסקים לא עשו זאת² — מלבד מספר כללים והגבלות אחדות³ — אך במשך הדורות נפוצו רשימות חלוקה שונות שנרשמו כנראה על ידי בעלי קריאה, ולא כקביעה לדורות אלא כהצעה בלבד בכדי להקל על בעלי קריאה אחרים לבל יצטרכו בכל פעם לחפש ולבדוק היכן להפסיק⁴.

עם התפשטות הדפוס החלו להדפיס חומשים עם סימני חלוקה. בתחילה היו סימני החלוקה שונים מאד ממהדורה למהדורה, אך במרוצת הזמן נתגבשה צורת חלוקה דומה בכל המהדורות.

המחלקים ברשימות השונות שמרו על הכללים וההגבלות שנמסרו ע"י חז"ל והפוסקים אך לא מעבר לכך. ברצותם לשמור על חלוקה מאוזנת ציינו המחלקים פעמים רבות הפסקות באמצע ענין כמו למשל פרשת המבול שמתחלקת לכמה קרואים. אמנם אין זה מעכב מצד הדין, אך יש בזה טעם לפגם.

במיוחד הקפידו המחלקים לסיים בדבר טוב והעדיפו זאת על פני סיום בסוף ענין, גם אם סוף הענין אינו דבר רע, כמו למשל במקומות דלהלן: (1) פרשת ויגש —

1 מגילה כא, א.

2 למעט פרשת האזינו. ראה ראש השנה לא, א.

3 כמו למשל: הקורא בתורה לא יפחות משלשה פסוקים (מגילה כג, ב); אין פותחין מעשרה פסוקים בבית הכנסת (שם כא, ב); אין משיירין בפרשה פחות משלשה פסוקים (שם); אין מתחילין בפרשה פחות משלשה פסוקים (שם כב, א); אין מפסיקין בקללות (שם לא, א); העומד לקרות בתורה צריך שיהא פותח בדבר טוב וחותם בדבר טוב (ירושלמי מגילה פ"ג ה"ז).

4 ראה "סיני" כרך קיט שבט-אדר תשנ"ז עמ' רכז ואילך.

קסח

א. קצנלנבוגן: הצעה לחלוקת פרשות התורה לשבעה קרואים לפי דעת הגר"א

"ותחי רוח יעקב אביהם" (בראשית מה, כז; 2) פרשת בא — "ולכל בני ישראל היה אור במושבותם" (שמות ו, כג; 3) פרשת בהעלותך — "כי יתן ה' את רוחו עליהם" (במדבר יא, כט; 4) פרשת חקת — "והביט אל נחש הנחושת וחי" (שם כא, ט). כל ההפסקות הנ"ל הן בסמוך לסוף פרשה והמחלקים העדיפו לסיים בדבר טוב.

ויש שהפריזו המחלקים בהעדרתם לסיים בדבר טוב עד כדי הפסקה באמצע דברי ברכה כדי לסיים בדברי ברכה לעולה אחד ולהתחיל בדברי ברכה לעולה אחריו, כמו למשל בפרשת לך לך שמסיימים לששי: "ומלכים ממך יצאו" (בראשית יז, ו) ומתחילים לעולה אחריו בהמשך הברכה: "והקימותי את בריתי", וכך בעוד מקומות⁵. ויש שאף הפסיקו באמצע דיבור ממש כדי לסיים בדבר טוב כמו בפרשת שלח שמסיימים ללוי: "טובה הארץ מאד מאד" (במדבר יד, ז) וזה ממש אמצע דברי יהושע וכלב.

במקומות אחדים בחרו המחלקים לסיים במשפטים בעלי גוון פיוטי אף שהוא אמצע ענין, כמו בפרשת וארא: 1) למען תדע כי אין כה' אלהינו (שמות ח, ו; 2) למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ (ח, יח; 3) למען ספר שמי בכל הארץ (ט, טז). ובשלשה מקומות סיימו כן אף שהוא אמצע משפט ממש: 1) פרשת ויגש: ונפשו קשורה בנפשו (בראשית מד, ל) שכוונת הכתוב: מכיון שנפשו קשורה בנפשו כשיראה שהנער איננו עלול הוא למות. 2) פרשת קרח: כי תשתרר עלינו גם השתרר (במדבר טז, ג) שכוונת הכתוב: אמרת לנו אעלה אתכם מארץ מצרים אל ארץ טובה, משם הוצאתנו ולא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאותנו. 3) פרשת וילך — למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל (דברים לא, יט) שכוונת הכתוב: כתבו לכם את השירה שכשאביא אתכם לארץ ותמצאנה אתכם רעות רבות וצרות תהיה השירה הזאת לעד.

לאור כל הנ"ל מובנים היטב דברי הגר"א שאין לסיים בפרשיות הרשומות בחומש אם אינן פרשה פתוחה או סתומה או יותר הפסק ענין⁶.

ואולם, לא נמסרה לנו חלוקה ראויה בהתאם לשיטתו, וזאת ננסה להציע במאמר שלפנינו. בחלוקה דלהלן ניתנה עדיפות ראשונה לסיום בפרשה פתוחה או סתומה, ורק אם אין אפשרות כזו (כגון אם אין די פרשות או שהן בנות פחות משלשה פסוקים או שהן מסיימות או מתחילות בדבר רע) צוינו הפסקות באמצע פרשה, אך תוך הקפדה שיהיה זה במקום שהוא יותר הפסק ענין.

פרשת בראשית

כהן עד "יום שלישי" (א, יג) — פ. * לוי עד "יום חמישי" (א, כג) — פ. שלישי עד "אשר ברא אלהים לעשות" (ב, ג) — פ. רביעי עד "וילבישם" (ג, כא) — פ.

5 ראה להלן בסוף המאמר.

6 מן הראוי לציין כאן גם את דברי רבי אהרן ווירמש אב"ד מיץ בקונטרס "סיומא דפרשיות" בסוף חלק "קן טהור" של ספרו "מאורי אור", וכה דבריו: "לפנים העירותי על הטעות שנשתקע בעוונותינו הרבים בענין סיום פרשיות ע"י מקרי דרדקי אחד וכו', ולסיים בטוב אינו דוחה סיום פרשה כשאינו דבר רע, ומכל שכן באמצע דיבור וענין שהוא מן המושכל, ולפני מלך בשר ודם אין עושין כן. והאיש הזה אזל בחר איפכא ברוב מקומות מלבד הרבה טעויות, ונטבעו במצולותיו ובמצודותיו חזני ארץ בלא ידעו הבין. ובלי ספק היו כמה חזנים ורבנים שהשגיו ורגישו ומנעו לנכל כבודם בלא הועיל באשר החזיקו למנהג".

* האותיות פ ו-ס מסמנות סוף פרשה (פ=פרשה פתוחה, ס=פרשה סתומה).

חמישי עד "אז הוחל לקרוא בשם ה'" (ד, כו)⁷ — ס. ששי עד "כי לקח אותו אלהים" (ה, כד) — ס.

פרשת נח

כהן עד "יבשה הארץ" (ח, יד)⁸ — ס. לוי עד "שרצו בארץ ורכו בה" (ט, ז) — ס. שלישי עד "ובין כל בשר אשר על הארץ" (ט, יז) — פ. רביעי עד "ואת כפתורים" (י, יד) — ס. חמישי עד "בארצותם בגוייהם" (י, כ) — ס. ששי עד "בארץ אחר המבול" (י, לב) — פ.

פרשת לך לך⁹

כהן עד "ואת כל אשר לו" (יב, כ)¹⁰. לוי עד "ויקרא שם אברם בשם ה'" (יג, ד)¹¹. שלישי עד "ויבן שם מזבח לה'" (יג, יח) — פ. רביעי עד "הם יקחו חלקם" (יד, כד) — ס. חמישי עד "ואת היבוסים" (טו, כא) — ס. ששי עד "בלדת הגר את ישמעאל לאברם" (טז, טז) — ס.

פרשת וירא

כהן עד "הוא אבי בני עמון עד היום" (יט, לח) — ס. לוי עד "אשת אברהם" (כ, יח) — ס. שלישי עד "ביום הגמל את יצחק" (כא, ח)¹². רביעי עד "מארץ מצרים" (כא, כא) — פ. חמישי עד "בארץ פלשתים ימים רבים" (כא, לד) — פ. ששי עד "וישב אברהם בבאר שבע" (כב, יט) — פ.

פרשת חיי שרה

כהן עד "מאת בני חת" (כג, כ) — ס. לוי עד "וישב לו על הדבר הזה" (כד, ט)¹³. שלישי עד "בית אחי אדוני" (כד, כז)¹⁴. רביעי עד "וינחם יצחק אחרי אמר" (כד, סז) — פ. חמישי עד "קדמה אל ארץ קדם" (כה, ו)¹⁵. ששי עד "עם באר לחי רואי" (כה, יא) — פ.

- 7 י"א שאין ראוי להפסיק כאן משום שלפי חז"ל (ראה רש"י) הוא דבר רע (תיקון יששכר לר' יששכר סוסאן (קושטא שכ"ד) ומאורי אור לר' אהרן וירמשי). ולפי"ז יש לעשות עוד הפסקה בששת ימי בראשית, או ב"לשמור את דרך עץ החיים" (ג, כב).
- 8 יצוין שכ"ה גם מנהג תימן לקרוא לכהן כל פרשת המבול.
- 9 בפרשה זו אמנם 7 פרשות, אך אחת מהן מתחילה בדבר רע: "ויהי רעב בארץ" (יב, י) ואחת מסתיימת בדבר רע: "ונכרתה הנפש ההיא מעמיה את בריתי הפר" (יז, יב), לפיכך שתי הפסקות באמצע פרשה.
- 10 סוף ענין לקיחת שרה.
- 11 סוף ענין שובו של אברהם לארץ ישראל.
- 12 סוף ענין לידת יצחק.
- 13 סוף ענין מינוי אליעזר לשליח.
- 14 סוף ענין פגישת אליעזר ורבקה.
- 15 סוף ענין תולדות קטורה.

קע

א. קצנלנבוגן: הצעה לחלוקת פרשות התורה לשבעה קרואים לפי דעת הגר"א

פרשת תולדות¹⁶

כהן עד "בלדת אותם" (כה, כו)¹⁷. לוי עד "וישב יצחק בגרר" (כו, ו)¹⁸. שלישי עד "מות יומת" (כו, יא)¹⁹. רביעי עד "עד היום הזה" (כו, לג) — ס. חמישי עד "ומברכך ברוך" (כז, כט)²⁰. ששי עד "אם יעקב ועשו" (כח, ה)²¹.

פרשת ויצא

כהן עד "עשר אשרנו לך" (כח, כב)²². לוי עד "ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות" (כט, ל)²³. שלישי עד "ותקרא את שמו אשר" (ל, יג)²⁴. רביעי עד "ותקרא את שמה דינה" (ל, כא)²⁵. חמישי עד "יוסף ה' לי בן אחר" (ל, כד)²⁶. ששי עד "וגמלים וחמורים" (ל, מג)²⁷.

פרשת וישלח²⁸

כהן עד "כגיד הנשה" (לב, לג)²⁹. לוי עד "על כן קרא שם המקום סוכות" (לג, יז) — ס. שלישי עד "אל אלהי ישראל" (לג, כ) — ס. רביעי עד "הוא אדום" (לו, ח)³⁰. חמישי עד "ואלה אלופיהם הוא אדום" (לו, יט) — ס. ששי עד "לאלופיהם בארץ שעיר" (לו, ל) — פ.

פרשת וישב

כמודפס בחומשים³¹.

- 16 בפרשה זו 4 פרשות, אך אחת בת שני פסוקים (כו, לד-לה) ואחת מתחילה בדבר רע: "ויהי רעב בארץ" (כו, א), לפיכך 5 הפסקות באמצע פרשה.
- 17 סוף ענין לידת יעקב ועשו.
- 18 סוף ענין הליכת יצחק לגרר (הפסקה זו עדיפה מהמצויין בחומשים פסוק לפני כן, משום ש"וישב יצחק בגרר" הוא בעקבות דברי ה' אליו בפסוקים שלפני כן).
- 19 סוף ענין אבימלך ורבקה (ואינו סיום בדבר רע, כי רעת גויים אינה רעה — מגן אברהם סי' קלח סק"ג).
- 20 סוף ברכת יצחק ליעקב.
- 21 סוף ענין שילוח יעקב.
- 22 סוף ענין יעקב בבית אל.
- 23 סוף ענין עבודת יעקב ברחל ובלאה ונישואיו עמם.
- 24 סוף ענין לידת בני השפחות.
- 25 סוף ענין לידת בני לאה.
- 26 סוף ענין לידת יוסף.
- 27 סוף ענין עבודת יעקב בצאן לבן.
- 28 בפרשה זו אמנם 9 פרשות, אך אחת מהן באמצע פסוק: "וישמע ישראל" (לה, כב), ושלש מסתיימות בדבר רע: 1) "הכזונה יעשה את אחותנו" (לד, לא); 2) "ויקרא שמו אלון בכות" (לה, ח); 3) "ויקברו אותו עשו ויעקב בניו" (לה, כט). לפיכך 2 הפסקות באמצע פרשה.
- 29 סוף ענין מאבק יעקב עם המלאך.
- 30 סוף ענין הליכת עשו להר שעיר.
- 31 בפרשה זו 3 הפסקות באמצע פרשה: 1) "ואביו שמר את הדבר" (לז, יא) — סוף ענין החלומות; 2) "להשיבו אל אביו" (לז, כב) — סוף דברי ראובן אל אחיו; 3) "ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה" (לט, ו) — סוף ענין מינוי יוסף על בית פוטיפר.

קצא

פרשת מקץ

כהן עד "בכל ארץ מצרים" (מא, מו)³². לוי עד "כי אין מספר" (מא, מט)³³. שלישי עד "כי הפרני אלהים בארץ עניי" (מא, נב)³⁴. רביעי עד "ויאסף אותם אל משמר שלשת ימים" (מב, יז)³⁵. חמישי עד "ויעש להם כן" (מב, כה)³⁶. ששי עד "ויעמדו לפני יוסף" (מג, טו)³⁷.

פרשת ויגש

כהן עד "ואחרי כן דברו אחיו אתו" (מה, טו)³⁸. לוי עד "ותחי רוח יעקב אביהם" (מה, כז)³⁹. שלישי עד "הביא אתו מצרימה" (מו, ז) — ס. רביעי עד "הבאה מצרימה שבעים" (מו, כז) — ס. חמישי עד "כי עודך חי" (מו, ל)⁴⁰. ששי עד "לחם לפי הטף" (מז, יב)⁴¹.

פרשת ויחי

כהן עד "וישתחו ישראל על ראש המטה" (מז, לא) — פ. לוי עד "בחרבי ובקשתי" (מח, כב) — פ. שלישי עד "ולבן שינים מחלב" (מט, יב) — פ. רביעי עד "ויהי למס עובד" (מט, טו) — ס. חמישי עד "לשועתך קויתי ה'" (מט, יח) — ס. ששי עד "ולקדקד נזיר אחיו" (מט, כו) — פ.

פרשת שמות⁴²

כהן עד "ותמלא הארץ אותם" (א, ז) — פ. לוי עד "וכל הכת תחיון" (א, כב) — פ. שלישי עד "כי מן המים משיתיהו" (ב, י)⁴³. רביעי עד "בארץ נכריה" (ב, כב) — פ. חמישי עד "וידע אלהים" (ב, כה) — ס. ששי עד "אשר תעשה בו את האותות" (ד, יז) — פ.

- 32 סוף ענין מינוי יוסף למשנה למלך.
- 33 סוף ענין צבירת התבואה בשנות השבע.
- 34 סוף ענין לידת בני יוסף.
- 35 סוף המפגש הראשון של יוסף ואחיו.
- 36 סוף שהייתם הראשונה במצרים.
- 37 סוף ענין יירדתם השניה למצרים.
- 38 סוף ענין התוודעות יוסף לאחיו.
- 39 סוף סיפור מציאת יוסף.
- 40 סוף ענין מפגש יעקב ויוסף.
- 41 סוף ענין התיישבות יעקב ובניו בארץ גושן.
- 42 בפרשה זו אמנם 7 פרשות, אך אחת מהן מסתיימת בדבר רע; "חתן דמים למולות" (ד, כו), לפיכך הפסקה אחת באמצע פרשה.
- 43 סוף ענין לידת משה ומציאתו ביאור.

קעב

א. קצנלנבוגן : הצעה לחלוקת פרשות התורה לשבעה קרואים לפי דעת הגר"א

פרשת וארא

כהן עד "להוציא את בני ישראל מארץ מצרים" (ו, יג) — ס. לוי עד "בדברם אל פרעה" (ז, ז) — פ. שלישי עד "אחרי הכות ה' את היאור" (ז, כה) — פ. רביעי עד "כאשר דבר ה'" (ח, יב) — ס. חמישי עד "ולא שלח את העם" (ח, כח) — פ. ששי עד "אל משה" (ט, יב) — ס.

פרשת בא

כהן עד "מאת פני פרעה" (י, יא) — ס. לוי עד "ולא שלח את בני ישראל" (י, כ) — פ. שלישי עד "ובעיני העם" (יא, ג) — ס. רביעי עד "תאכלו מצות" (יב, כ) — פ. חמישי עד "כן עשו" (יב, כח) — ס. ששי עד "על צבאותם" (יב, נא) — פ.

פרשת בשלח

כהן עד "לפני העם" (יג, כב) — פ. לוי עד "ואתם תחרישון" (יד, יד) — פ. שלישי עד "כי ה' נלחם להם במצרים" (יד, כה) — פ. רביעי עד "כי אני ה' רפאך" (טו, כו) — ס. חמישי עד "נראה בענן" (טז, י) — פ. ששי עד "והעמר עשירית האיפה הוא" (טז, לו) — פ.

פרשת יתרו⁴⁵

כהן עד "לפני האלהים" (יח, יב) — פ. לוי עד "וילך לו אל ארצו" (יח, כז) — פ. שלישי עד "אל תגשו אל אשה" (יט, טו) — פ. רביעי עד "ויאמר אלהים" (יט, כה) — ס. חמישי עד "וכל אשר לרעך" (כ, יג) — פ. ששי עד "אשר שם האלהים" (כ, יז) — ס.

פרשת משפטים

כמודפס בחומשים.

פרשת תרומה

כהן עד "אל בני ישראל" (כה, כב) — פ. לוי ואילך כמודפס בחומשים.

פרשת תצוה

כהן עד "ואת השש" (כח, ה) — פ. לוי עד "על שתי כתפיו לזכרון" (כח, יב) — ס. שלישי עד "לפני ה' תמיד" (כח, ל) — ס. רביעי עד "לו ולזרעו אחריו" (כח, מג) — ס. חמישי עד "כל הנגע במזבח יקדש" (כט, לז) — ס. ששי עד "אני ה' אלהיהם" (כט, מו) — פ.

44 אין זו הפסקה בדבר רע, משום שהיא רעת גוי, ראה לעיל הע' 19.

45 בפרשה זו אמנם 15 פרשות, אך אין מפסיקין בעשרת הדברות (שער אפרים שער ז סעיף כה), לפיכך 2 הפסקות באמצע פרשה.

46 סוף ענין מפגש משה ויתרו.

47 סוף ענין ההכנה למתן תורה.

פרשת כי תשא⁴⁸

כהן עד "שבת וינפש" (לא, יז) — ס. לוי עד "לא ימיש מתוך האהל" (לג, יא) —
פ. שלישי עד "אשר על פני האדמה" (לג, טז) — פ. רביעי עד "ופני לא יראו" (לג,
כג) — פ. חמישי עד "אל מול ההר ההוא" (לד, ג)⁴⁹. ששי עד "בחלב אמו" (לד, כו)
— פ.

פרשת ויקהל

כהן עד "ביום השבת" (לה, ג) — פ. לוי ואילך כמודפס בחומשים.

פרשת פקודי

כמודפס בחומשים.

פרשת ויקרא

כמודפס בחומשים.

פרשת צו

כהן עד "לא תכבה" (ו, ו) — ס. לוי עד "כל אשר יגע בהם יקדש" (ו, יא) — פ.
שלישי עד "כליל תהיה לא תאכל" (ו, טז) — פ. רביעי עד "באש תשרף" (ו, כג) —
פ. חמישי עד "איש כאחיו" (ז, י) — פ. ששי עד "במדבר סיני" (ז, לח) — פ.

פרשת שמייני

כהן עד "ויפלו על פניהם" (ט, כד)⁵⁰. לוי עד "ויעשו כדבר משה" (י, ז) — פ.
שלישי עד "ביד משה" (י, יא) — פ. רביעי עד "וישמע משה וייטב בעיניו" (י, כ) —
פ. חמישי עד "טמאים המה לכם" (יא, כח)⁵¹ — ס. ששי עד "טמא הוא לכם" (יא,
לח) — ס.

פרשת חזריע⁵²

כהן עד "תשב על דמי טהרה" (יב, ה)⁵³. לוי עד "וכפר עליה הכהן וטהרה" (יב, ח)
— פ. שלישי עד "וטהר הכהן את הנגע טהור הוא" (יג, יז) — פ. רביעי עד "וטהרו
הכהן" (יג, כג) — ס. חמישי עד "כי צרבת המכוה היא" (יג, כח) — פ. ששי עד
"פרח בעור טהור הוא" (יג, לט) — ס.

48 בפרשה זו אמנם 14 פרשות, אך לפי מה שנהוג לקרוא ללוי את פרשת העגל (מגן אברהם סי' תכח
סק"ח) יש צורך להפסקה אחת באמצע פרשה.

49 סוף דברי ה' למשה.

50 סוף ענין עבודת יום השמיני למלואים.

51 אין זה סיוע בדבר רע משום ש"טמאים" ו"טמא" אינו מוסב על האדם.

52 בפרשה זו אמנם 9 פרשות, אך שתיים מהן מסתיימות בטומאה: "וטמאו הכהן צרעת היא" (יג, ח);
"טמא הוא כדד ישב מחוץ למחנה מושכו" (יג, מו), ואחת מהן פרשה בת שני פסוקים (יג, לח-לט).

לפיכך הפסקה אחת באמצע פרשה.

53 סוף ענין טומאת היולדת.

קצד

א. קצנלבוגן: הצעה לחלוקת פרשות התורה לשבעה קרואים לפי דעת הגר"א

272502645

פרשת מצורע⁵⁴

כהן עד "וכפר עליו הכהן וטהר" (יד, כ) — ס. לוי עד "אשר לא תשיג ידו בטהרתו" (יד, לב) — פ. שלישי עד "כי נרפא הנגע" (יד, מח)⁵⁵. רביעי עד "זאת תורת הצרעת" (יד, נו) — פ. חמישי עד "לפני ה' מזוכר" (טו, טו) — ס. ששי עד "ואחר תטהר" (טו, כח)⁵⁶.

החלק

פרשת אחרי מות

01234567

כהן עד "כאשר צוה ה' את משה" (טז, לד) — פ. לוי עד "וחי בהם אני ה'" (ית, ה) — ס. שלישי עד "ערו את אביך היא" (ית, ח) — ס⁵⁷. רביעי עד "לא תגלה ערותה" (ית, יא) — ס⁵⁸. חמישי עד "לא תגלה ערותה" (ית, טו) — ס⁵⁸. ששי עד "אני ה'" (ית, כא)⁵⁹.

החלק

פרשת קדושים

כהן עד "אני ה' אלהיכם" (יט, ד)⁶⁰. לוי עד "ויראת מאלהיך אני ה'" (יט, יד). שלישי עד "מחטאתו אשר חטא" (יט, כב) — פ. רביעי עד "אני ה' אלהיכם" (יט, כה)⁶¹. חמישי עד "ויראת מאלהיך אני ה'" (יט, לב) — ס. ששי עד "אני ה'" (יט, לז) — פ.

החלק

פרשת אמור

כמודפס בחומשים.

פרשת בהר

כהן עד "תהיה כל תבואתה לאכול" (כה, ז) — ס. לוי עד "גאולה תתנו לארץ" (כה, כד) — ס. שלישי עד "ושב לאחוזתו" (כה, כח) — ס. רביעי עד "כי אחזת עולם הוא להם" (כה, לד) — ס. חמישי עד "להיות לכם לאלהים" (כה, לח) — ס. ששי עד "לא תרדה בו בפרך" (כה, מו) — ס.

54 בפרשה זו אמנם 7 פרשות אך שתיים מהן מסיימות בטומאה: "וטמאו עד הערב" (טו, יח); "אשר ישכב עליו יטמא" (טו, כד). לפיכך 2 הפסקות באמצע פרשה.

55 סוף ענין טומאת נגעי בחים.

56 סוף ענין טומאת הזבה.

57 בפרשה זו אמנם 15 פרשות אך 11 מהן של פסוק אחד ואחת מסתיימת בדבר רע: "ונשא עונו" (יז, טז). לפיכך הפסקה אחת באמצע פרשה. וראה הע' הבאה.

58 אפשר שאין ראוי להפסיק באמצע פרשת עריות ועדיף להפסיק בפרשת עבודת יום הכיפורים כדלהלן: "ושחט את פר החטאת אשר לו" (טז, יא); "וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל" (טז, יז); "וכפר בעד ובעד העם" (טז, כד).

59 סוף ענין עריות.

60 הפסקה בין מצוה למצוה.

61 סוף ענין ערלה.

קצה

תורה שבעל-פה

פרשת בחוקותי⁶²

כהן עד "בהר סיני ביד משה" (כו, מו) — פ. לוי עד "יעריכנו הכהן" (כו, ח) — ס. שלישי עד "והיה לו" (כו, טו)⁶³. רביעי עד "לכהן תהיה אחותו" (כו, כא)⁶⁴. חמישי עד "לאשר לו אחות הארץ" (כו, כד)⁶⁵. ששי עד "ונמכר בערכך" (כו, כז)⁶⁶.

פרשת במדבר

כמודפס בחומשים.

תורה שבעל-פה

פרשת נשא

כמודפס בחומשים.

פרשת בהעלותך

כהן עד "כן עשה את המנורה" (ח, ד) — פ. לוי עד "ככה תעשה ללוים במשמרותם" (ח, כו) — פ. שלישי עד "ולגר ולאזרח הארץ" (ט, יד) — ס. רביעי עד "אני ה' אלהיכם" (י, י) — פ. חמישי עד "בנסעם מן המחנה" (י, לד) — ס. ששי עד "ויהיו בחצרות" (יא, לה) — פ.

תורה שבעל-פה

פרשת שלח

כהן עד "אל כל בני ישראל" (יד, י) — פ. לוי עד "דרך ים סוף" (יד, כה) — פ. שלישי עד "ולגר הגר אתכם" (טו, טז) — פ. רביעי עד "לדורותיכם" (טו, כא) — ס. חמישי עד "כי לכל העם בשגגה" (טו, כו) — ס. ששי עד "כאשר צוה ה' את משה" (טו, לו) — פ.

פרשת קרח

כהן עד "וירא כבוד ה' אל כל העדה" (טז, יט) — ס. לוי עד "אל פני אהל מועד" (יז, ח) — ס. שלישי עד "והמגפה נעצרה" (יז, טו) — פ. רביעי עד "ויראו ויקחו איש מטהו" (יז, כד) — פ. חמישי עד "בתוך בני ישראל" (יח, כ) — ס. ששי עד "לא ינחלו נחלה" (יח, כד) — פ.

פרשת חקת

כהן עד "וירא כבוד ה' אליהם" (כ, ו) — פ. לוי עד "ויקדש בם" (כ, יג) — ס. שלישי עד "ויט ישראל מעליו" (כ, כא) — פ. רביעי עד "ויקרא שם המקום חרמה"

⁶² בפרשה זו 5 פרשות, אך אחת מהן מתחילה ומסיימת בדבר רע: "ואם לא תשמעו לי" (כד, יד) "ואכלתם ולא תשבעו" (כו, כו), לפיכך 4 הפסקות באמצע פרשה.

⁶³ סוף ענין מקדיש בית.

⁶⁴ סוף ענין מקדיש שדה אחוזה.

⁶⁵ סוף ענין מקדיש שדה מקנה.

⁶⁶ סוף ענין מקדיש בהמה טמאה לברק הבית.

קצו

א. קצנלנבוגן: הצעה לחלוקת פרשות התורה לשבעה קרואים לפי דעת הגר"א

(כא, ג) — פ. חמישי עד "ואתנה להם מים" (כא, טז) — ס. ששי עד "ונשקפה על פני הישימון" (כא, כ) — פ.

פרשת בלק

כהן — חמישי כמודפס בחומשים⁶⁷. ששי עד "וגם בלק הלך לדרכו" (כה, כה) — פ.

פרשת פינחס

כהן עד "שבע מאות ושלושים" (כו, נא) — פ. לוי עד "בין רב למעט" (כו, נו) — ס. שלישי ואילך כמודפס בחומשים.

פרשת מטות

כהן עד "בנעוריה בית אביה" (ל, יז) — פ. לוי עד "אשר על ירדן ירחו" (לא, יב) — ס. שלישי עד "תתחטאו" (לא, כ) — ס. רביעי עד "ואחר תבואו אל המחנה" (לא, כד) — ס. חמישי עד "זכרון לבני ישראל לפני ה'" (לא, נד) — פ. ששי עד "מעבר הירדן מזרחה" (לב, יט) — פ.

פרשת מסעי⁶⁸

כהן עד "בערבות מואב" (לג, מט) — ס. לוי עד "זאת תהיה לכם הארץ לגבולותיה סביב" (לד, יב)⁶⁹. שלישי ואילך כמודפס בחומשים.

פרשת דברים⁷⁰

כהן עד "את כל הדברים אשר תעשון" (א, יח)⁷¹. לוי עד "ונסב את הר שעיר ימים רבים" (ב, א) — ס. שלישי עד "ורגזו וחלו מפניך" (ב, כה)⁷². רביעי עד "למען תתו בידך כיום הזה" (ב, ל) — ס. חמישי עד "וכל אשר צוה ה' אלהינו" (ב, לז)⁷³. ששי עד "תחת אשדות הפסגה מזרחה" (ג, יז)⁷⁴.

פרשת ואתחנן

כהן עד "אשר ה' אלהיך נתן לך כל הימים" (ד, מ) — פ. לוי עד "תחת אשדות הפסגה" (ד, מט) — פ. שלישי עד "וכל אשר לרעך" (ה, יז) — ס. רביעי עד "ארץ

67 כל ההפסקות באמצע ענין בלק ובלעם, אך יש בהם קצת הפסק ענין.

68 בפרשה זו אמנם 8 פרשות, אך 2 מהן מסתיימות בדבר רע: "במותו בהר ההר" (לג, לט); "והיה כאשר דמיתי לעשות להם אעשה לכם" (לג, נו). לפיכך הפסקה אחת באמצע פרשה.

69 סוף ענין גבולות הארץ.

70 בפרשה זו 5 פרשות, אחת מהן באמצע פסוק: "מאילת ומעציון גבר" (ב, ח) ואחת מסתיימת בדבר רע: "למות מקרב העם" (ב, טז), לפיכך 4 הפסקות באמצע פרשה.

71 סוף דברי משה על שהייתם בחורב.

72 סוף דברי ה' למשה.

73 סוף תיאור מלחמת סיחון.

74 סוף ענין חלוקת עבר הירדן המזרחי.

זבת חלב ודבש" (ו, ג) — פ. חמישי עד "ובשעריך" (ו, ט) — ס. ששי עד "כאשר צונו" (ו, כה) — ס.

פרשת עקב

כהן עד "אשר נשבע לאבותיך כיום הזה" (ח, יח) — פ. לוי עד "ובזרועך הנטויה" (ט, כט) — פ. שלישי עד "אשר נשבעתי לאבותם לתת להם" (י, יא) — פ. רביעי עד "ארץ זבת חלב ודבש" (יא, ט) — ס. חמישי עד "ועד אחרית שנה" (יא, יב) — ס. ששי עד "כימי השמים על הארץ" (יא, כא) — ס.

פרשת ראה

כהן עד "כל ימך על אדמתך" (יב, יט) — ס. לוי ואילך כמודפס בחומשים.

פרשת שופטים

כהן עד "אשר ה' אלהיך נותן לך" (טז, כ) — ס. לוי עד "ולא יזידון עוד" (יז, יג) — ס. שלישי עד "הוא ובניו בקרב ישראל" (יז, כ) — ס. רביעי עד "הוא ובניו כל הימים" (יח, ה) — ס. חמישי עד "וטוב לך" (יט, יג) — ס. ששי עד "ופקדו שרי צבאות בראש העם" (כ, ט) — ס.

פרשת כי תצא

כמודפס בחומשים.

פרשת כי תבא⁷⁵

כהן עד "והגר אשר בקרבך" (כו, יא) — ס. לוי עד "ארץ זבת חלב ודבש" (כו, טו) — ס. שלישי עד "כאשר דבר" (כו, יט) — פ. רביעי עד "כאשר דבר ה' אלהי אבותיך לך" (כז, ג)⁷⁶. חמישי עד "אשר אנכי מצוך היום" (כז, י) — ס. ששי עד "אשר כרת אתם בחרב" (כח, טט) — פ.

פרשת נצבים

כמודפס בחומשים⁷⁷.

פרשת וילך⁷⁸

כהן — רביעי כמודפס בחומשים. חמישי עד "וילמדה את בני ישראל" (לא, כב). ששי עד "והיה שם בך לעד" (לא, כו).

75 בפרשה זו אמנם 21 פרשות אך רובן מסיימות או מתחילות בדבר רע או קטנות מ-3 פסוקים, לפיכך יש צורך להפסקה אחת באמצע פרשה.

76 סוף ציווי הכתיבה על האבנים.

77 בפרשה זו רק 4 פרשות, לפיכך 3 הפסקות באמצע פרשה, והכל ענין אחד, לפיכך ההפסקות הם במקום שיש קצת הפסק ענין.

78 בפרשה זו רק 3 פרשות, לפיכך 4 הפסקות באמצע פרשה, וכנ"ל בהע' הקודמת.

קעח

א. קצנלנבוגן: הצעה לחלוקת פרשות התורה לשבעה קרואים לפי דעת הגר"א

פרשת

פרשת האזינו

כמודפס בחומשים⁷⁹.

0234597

פרשת וזאת הברכה

כמודפס בחומשים.

פרשת

פרשות ויקהל ופקודי

כמודפס בחומשים.

פרשת

פרשות תזריע ומצורע

כהן עד "טהור הוא" (יג, יז) — פ. לוי עד "כי צרבת המכוה היא" (יג, כח) — פ. שלישי עד "טהור הוא" (יג, לט) — ס. רביעי ואילך כמודפס בחומשים.

0234597

פרשות אחרי מות וקדושים

כהן עד "כאשר צוה ה' את משה" (טז, לד) — פ. לוי עד "אני ה'" (יח, ה) — ס. שלישי עד "לא תגלה ערותה" (יח, טו) — ס⁸⁰. רביעי עד "מחטאתו אשר חטא" (יט, כב) — פ. חמישי עד "ויראת מאלהיך אני ה'" (יט, לב) — ס. ששי עד "אני ה'" (יט, לז) — פ.

פרשות בהר ובחוקותי

כהן עד "גאולה תתנו לארץ" (כה, כד) — ס. לוי עד "כי אחזת עולם הוא להם" (כה, לד) — ס. שלישי עד "לא תרדה בו בפרך" (כה, מו) — ס. רביעי עד "בהר סיני ביד משה" (כו, מו) — פ. חמישי עד "יעריכנו הכהן" (כז, ח) — ס. ששי עד "והיה לו" (כז, טו).

פרשות חקת ובלק (בחו"ל)

כמודפס בחומשים.

פרשות מטות ומסעי⁸¹

כמודפס בחומשים.

79 ע"פ הגמ' בר"ה לא, א.

80 ראה לעיל הע' 58. ולפי"ז יש לקרוא עד "אני ה'" (יח, כא), או להפסיק בפרשת עבודת יום הכיפורים.

81 בשתי הפרשות הללו יש ביחד 12 פרשות, אך לפי המנהג שהרכיבי מחבר את שתי הפרשות (ראה ט"ז סי' רפב סק"א) ולפי שכמה פרשות מתחילות או מסיימות בדבר רע יש צורך להפסיק אחת באמצע פרשה.

קצט

פרשות נצבים וילך⁸²

כהן עד "את כל דברי התורה הזאת" (כט, כח) — ס. לוי עד "בכל לבבך ובכל נפשך" (ל, י) — ס. שלישי עד "בפין ובלבבך לעשותו" (ל, יד) — ס. רביעי עד "לא ירפך ולא יעזבך" (לא, ו) — ס. חמישי עד "ואל כל זקני ישראל" (לא, ט). ששי עד "שמה לרשתה" (לא, יג) — פ.

ואלו ההפסקות שנרפסו בחומשים⁸³ ולא נכללו ברשימה הנ"ל:

- (1) הפסקה באמצע משפט ממש
מקץ — את האלהים אני ירא (מב, יח). כוונת הכתוב: זאת עשו: אם כנים אתם וכו'.
- ויגש — ונפשו קשורה בנפשו (מד, ל). כוונת הכתוב: מכיון שנפשו קשורה בנפשו כשיראה שהנער איננו עלול הוא למות.
- קרח — כי תשתרר עלינו גם השתרר (טז, יג). כוונת הכתוב: אמרת לנו אעלה אתכם מארץ מצרים אל ארץ טובה, משם הוצאתנו ולא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאותנו, ראה רש"י שם.
- ראה — וישבתם בטח (יב, י). כוונת הכתוב: כשתעברו את הירדן ותשבו בטח אז — והיה המקום וכו'.
- שופטים — תמים תהיה עם ה' אלהיך (יח, ג), הפסקה באמצע משפט ממש.
- וילך — (1) לעד בכני ישראל (לא, יט). כוונת הכתוב: כתבו לכם את השירה שכשאביא אתכם לארץ ותמצאנה אתכם רעות רבות וצרות תהיה השירה הזאת לעד.
- (2) עד תומם (לא, כד). כוונת הכתוב: כאשר כלה משה לכתוב את דברי השירה הזאת עד תומם הוא צוה את הלויים וכו'.

הפסקה

- (2) הפסקה באמצע דיבור או מעשה
לך לך — ומלכים ממך יצאו (יז, ז), אמצע ברכת ה' לאברהם.
- חיי שרה — ויקד וישתחו לה' (כד, כו), אמצע מעשה ההודאה לה'.
- תולדות — אשר ברכו ה' (כו, כז), אמצע ברכת יצחק.
- וישלח — ומלכים מחלצין יצאו (לה, יא), אמצע ברכת ה'.
- ויגש — (1) לפליטה גדולה (מה, ז), אמצע דברי יוסף.
- (2) ואכלו את חלב הארץ (מה, יח), אמצע דברי פרעה.
- ויחי — להחיות עם רב (נ, כ), אמצע דברי יוסף.
- שמות — וזה זכרי לדר דר (ג, טו), אמצע דברי ה'.
- וארא — (1) למען תדע כי אין כה' אלהינו (ח, ו), אמצע דברי משה.
- (2) למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ (ח, יח), אמצע דברי ה'.
- (3) ולמען ספר שמי בכל הארץ (ט, טז), אמצע דברי ה'.

⁸² בשתי הפרשות הללו יש ביחד 7 פרשות, אך יש צורך להפסקה אחת באמצע פרשה כנ"ל בהע הקודמת.

⁸³ הכוונה לחומשים המצויים כיום, ולא בהכרח שהיה כן בחומשים שהיו לפני הגר"א.

א. קצנלבוגן: הצעה לחלוקת פרשות התורה לשבעה קרואים לפי דעת הגר"א

מצורע — והניף אותם תנופה לפני ה' (יד, ב), אמצע מעשה הכבש.
בהר — וישבתם על הארץ לבטח (כה, יח), אמצע ברכת ה'.
בחוקותי — 1) וישבתם לבטח בארצכם (כו, ה), אמצע ברכת ה'.
— 2) והקימותי את בריתי אתכם (כו, ט), אמצע ברכת ה'.
שלח — טובה הארץ מאד מאד (יד, ז), אמצע דברי יהושע וכלב.
בלק — אשר ידבר ה' אותו אדבר (כד, יג), אמצע דברי בלעם.
דברים — 1) והנכם היום ככוכבי השמים לרוב (א, י), אמצע דברי משה בענין
אחד (פסוק ט: לא אוכל לבדי שאת אתכם, פסוק יב: איכה אשא לבדי).
— 2) כי הוא ינחילנה את ישראל (א, לח), אמצע דברי ה'.
כי תבא — וברוך אתה בצאתך (כח, ו) אמצע ברכת ה'.

3) הפסקה באמצע ענין⁸⁴

בראשית — 1) נפש חיה הוא שמו (ב, יט). 2) ומתושאל ילד את למך (ד, יח).
נח — 1) כן עשה (ו, כב). 2) ויסגור ה' בעדו (ז, טז).
לך לך — 1) וחיתה נפשי בגללך (יב, יג). 2) ויתן לו מעשר מכל (יד, כ). 3) ויחשבה
לו צדקה (טו, ו).
וירא — 1) ולשרה בן (יח, יד). 2) ואברהם שב למקומו (יח, לג). 3) הלא מצער
היא ותחי נפשי (יט, כ). 4) כאשר צוה אותו אלהים (כא, ד).
חיי שרה — 1) עובר לסוחר (כג, טז). 2) וישתחו ארצה לה' (כד, נב).
תולדות — 1) מצותי חקותי ותורותי (כו, ה). 2) ויברכהו ה' (כו, יב). 3) ופרינו
בארץ (כו, כב). 4) אתה עתה ברוך ה' (כו, כט). 5) אשר נתן אלהים לאברהם (כח, ד).
ויצא — 1) ורחל היתה יפת תואר ויפת מראה (כט, יז). 2) ויברכני ה' בגללך (ל, כז).
3) כל אשר אמר אלהים אליך עשה (לא, טז). 4) ויוכח אמש (לא, מב).
וישלח — 1) אשר לא יספר מרב (לב, יג). 2) ויברך אותו שם (לב, ל). 3) אשר
חנן אלהים את עבדך (לג, ה).
מקץ — 1) ויבא אל פרעה (מא, יד). 2) אשר רוח אלהים בו (מא, לח). 3) ויעמדו
לפני יוסף (מג, טו). 4) אלהים יחנך בני (מג, כט).
ויגש — ויצא מלפני פרעה (מז, י).
ויחי — 1) קחם נא אלי ואברכם (מח, ט). 2) וידגו לרוב בקרב הארץ (מח, טז).
שמות — 1) ותחיין את הילדים (א, יז). 2) ויקרו וישתחוו (ד, לא).
בא — ולכל בני ישראל היה אור במושבותם (י, כג).
בשלח — ובני ישראל יוצאים ביה רמה (יד, ח).
יתרו — 1) וגם כל העם הזה על מקומו יבא בשלום (יח, כג). 2) אלה הדברים
אשר תדבר אל בני ישראל (יט, ו). 3) משה ידבר והאלהים יעננו בקול (יט, יט).
תרומה — את העדות אשר אתן אליך (כה, טז).
תצוה — אשה לה' הוא (כט, יח).
כי תשא — וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו (לד, ט).

84 הכוונה להפסקות שיש בהם קצת הפסק ענין, וברשימה הנ"ל צויינו הפסקות שהם יותר הפסק ענין.

קפא

ויקהל — ויצאו כל עדת בני ישראל מלפני משה (לה, כ).
 צו — 1) כאשר צוה ה' את משה (ח, יג). 2) כאשר צוה ה' את משה (ח, כא). 3)
 כאשר צוה ה' את משה (ח, כט).
 שמיני — 1) ויעשה כמשפט (ט, טז). 2) וירא כבוד ה' אל כל העם (ט, כג). 3)
 כאשר צוה ה' (י, טר). 4) וטמא עד הערב וטהר (יא, לב).
 תזריע — 1) והסגירו הכהן שבעת ימים שנית (יג, ה). 2) והסגירו שבעת ימים
 שנית (יג, נד).
 מצורע — וכפר על הבית וטהר (יד, נג).
 אחרי מות — 1) ובעד כל קהל ישראל (טז, יז).⁸⁵ 2) וכפר בעדו ובעד העם (טז, כד). 3) חקת עולם תהיה זאת להם לדורותם (יז, ז).
 קדושים — 1) כי אני ה' אלהיכם (כ, ז). 2) לשבת בה (כ, כב).
 בהר — תשובו איש אל אחוזתו (כה, יג).
 בחוקותי — כל חרם קדש קדשים הוא לה' (כז, כח).
 כהעלותך — 1) והיו לי הלויים (ח, יד). 2) כי יתן ה' את רוחו עליהם (יא, כט).
 שלח — 1) והימים ימי בכורי ענבים (יג, כ). 2) תקריב ריח ניחח לה' (טו, ז).
 חקת — 1) ונתן עליו מים חיים אל כלי (יט, יז). 2) והביט אל נחש הנחשת וחי
 (כא, ט).
 פינחס — היוצאים מארץ מצרים (כו, ד).
 מטות — כאשר צוה ה' את משה (לא, מא).
 מסעי — ויחנו על ים סוף (לג, י).
 דברים — 1) אל תירא ואל תחת (א, כא). 2) עד היום הזה (ג, יד).
 ואתחנן — חיים כלכם היום (ד, ד).
 עקב — 1) וברכת את ה' אלהיך על הארץ הטבה אשר נתן לך (ח, י). 2) כאשר
 דבר לך (ט, ג).
 1234567